

Pastoralni posjet Trstu

PAPA FRANJO

HOMILIJA

Misa u povodu zaključenja 50. Katoličkog socijalnog tjedna

Piazza Unità d'Italia, Trst, 7. srpnja 2024.

Kako bi ponovno probudio nadu slomljenih srca i bio mu potpora na njihovu tegobnom putu, Bog je uvijek podizao proroke u svom narodu. Ipak, kao što se kaže u današnjem prvom čitanju, govoreći nam o događajima iz Ezekielova života, često su nalazili buntovan narod, „tvrdokorna pogleda i okorjela srca“ (Ez 2, 4), te su bili odbacivani.

I Isus ima isto iskustvo što su ga imali i proroci. Vraća se u Nazaret, u svoj zavičaj, među ljude s kojima je odrastao, ali ga ne prepoznaju, štoviše odbacuju ga: „k svojima dođe, i njegovi ga ne primiše“ (Iv 1, 11). U Evanđelju se kaže da „sablaznjavahu se zbog njega (Isusa)“ (Mk 6, 3), ali se taj izraz „sablazan“ ne odnosi na nešto opsceno ili nepristojno kako ga danas koristimo; sablazan znači „kamen spoticanja“, odnosno prepreka, smetnja, nešto što te sputava i priječi da ideš dalje. Zapitajmo se: koja je to prepreka koja nas sprječava da povjerujemo u Isusa?

Slušajući što govore njegovi sumještani, vidimo da se oni zaustavljaju samo na njegovoj ovozemaljskoj povijesti, na njegovom obiteljskom porijeklu i, stoga, ne mogu sebi objasniti otkud sinu Josipa tesara, to jest običnom čovjeku tolika mudrost, pa i sposobnost činjenja čuda. Sablazan je, dakle, Isusovo čovještvo. Prepreka koja sprječava te osobe da prepoznaju Božju prisutnost u Isusu je činjenica da je On čovjek, on je jednostavno sin Josipa tesara: kako se Bog, svemogući, može objaviti u krhkosti tijela jednoga čovjeka? Kako svemogući i jaki Bog, koji je stvorio zemlju i oslobodio svoj narod od ropstva, može postati toliko slab da dođe u tijelu i priginje se oprati noge učenicima? To je sablazan.

Braćo i sestre: vjera utemeljena na Bogu, koji silazi do čovjeka, koji se brine za njega, koji je dirnut našim ranama, koji uzima naše umore na sebe,

koji se lomi kao kruh za nas. Jaki i moćni Bog, koji je na mojoj strani i u svemu me zadovoljava, je privlačan; slabi pak Bog, Bog koji umire na križu iz ljubavi i traži također od mene da svaki dan pobjeđujem svu sebičnost i prinosim svoj život za spasenje svijeta, i to je, braćo i sestre, sablazan.

Ipak, stavljajući se pred Gospodina Isusa i gledajući na izazove koji su pred nama, na brojne socijalne i političke probleme o kojima se razgovaralo također na ovom Socijalnom tjednu, na konkretan život naših ljudi i njihove napore, možemo reći da nam danas treba upravo ovo: *sablazan*. *Trebamo sablazan vjere*. Ne trebamo religioznost zatvorena u samu sebe, koja diže pogled k nebu ne mareći za ono što se događa na zemlji i slavi bogoslužja u hramu zaboravljajući, međutim, prašnjave putove naših ulica. Potrebna nam je, naprotiv, *sablazan vjere* – potrebna nam je *sablazan vjere* – vjere ukorijenjene u Bogu koji je postao čovjekom i stoga ljudska vjera, opipljiva vjera, koja ulazi u povijest, koja miluje živote ljudi, koja liječi slomljena srca, koja postaje kvasac nade i klica novoga svijeta. To je vjera koja budi savjesti iz njihove obamrlosti, koja dotiče prstom rane društva – a njih je mnogo – vjera koja pokreće pitanja o budućnosti čovjeka i povijesti; to je nemirna vjera i potrebno nam je da živimo nemirnu vjeru, vjera koja ide od srca srcu, vjera koja probleme društva prima izvana, nemirna vjera koja pomaže pobijediti prosječnost i acediju srca, koja postaje trn u oku društvu često uspavanog i omamljenog konzumerizmom. Zadržat ću se kratko na tome... Kaže se da je naše društvo pomalo uspavano i omamljeno konzumerizmom, jeste li vi razmišljali o tome je li vam konzumerizam ušao u srce? Ona žudnja da imamo, da imamo sve više, ona žudnja za rasipanjem novcem. Konzumerizam je pošast, to je rak: od njega ti se razboli srce, čini te sebičnim, tjera te da gledaš samo sebe. Braća i sestre, trebamo, nadasve, vjeru koja odbacuje kalkulacije ljudskog egoizma, koja prokazuje zlo, koja upire prstom u nepravde, koja remeti spletku onih koji, u sjeni vlasti, iskorištavaju slabije za svoje ciljeve. A koliki samo – znamo to – koriste vjeru za izrabljivanje ljudi. To nije vjera.

Pjesnik iz ovoga grada, opisujući u jednom proznom tekstu svoj uobičajeni večernji povratak kući, opisuje kako prolazi kroz jednu pomalo mračnu ulicu, mjesto degradacije gdje su ljudi i roba u luci „krhotine“, odnosno otpad svijeta; ipak upravo ovdje – piše on – citiram: „pronalam, prolazeći, beskrajno u poniznosti“, jer prostitutka i mornar, žena koja se svađa i vojnik, „sve su to stvorenja života i boli; u njima je, isto kao i u meni, Gospodin“ (U. SABA, „Città Vecchia“, u *Il canzoniere (1900-1954) Edizione definitiva*, Torino, Einaudi, 1961). Ne zaboravimo to: Bog se skriva u mračnim kutovima života i našega grada. Jeste li razmišljali o tome: u mračnim kutovima života i našega grada. Njegova se prisutnost otkriva upravo na licima izbrazdanim patnjom i tamo gdje naizgled pobjeđuje srozavanje. Beskonačnost Božja krije se u ljudskoj bijedi, Gospodin se pokreće i postaje prisutan, postaje prijateljska prisutnost upravo u ranjenom tijelu posljednjih, zaboravljenih i odbačenih. Tu, tu se očituje Gospodin. A nama, koji se ponekad nepotrebno sablažnjavamo zbog mnogih sitnica, bilo bi dobro da se, naprotiv, zapitamo: zašto se ne sablažnjavamo zbog zla koje se širi,

zbog života koji je ponižen, zbog problema u svijetu rada, zbog patnje migranata? Zašto ostajemo apatični i ravnodušni prema nepravdama svijeta? Zašto ne uzmemo k srcu situaciju zatvorenika, koja se i iz ovog grada Trsta diže kao krik boli? Zašto ne promatramo bijede, patnju, odbačenost tolikih ljudi u gradovima? Bojimo se, bojimo se naći Krista tamo.

Predragi, Isus je živio proroštvo svakodnevnog života u vlastitom tijelu, ulazeći u život i svakodnevne živote ljudi, očitujući samilost u događajima iz svakodnevnog života, pokazao je kakav je Bog, koji je samilostan. I zato su se neki sablažnjavali zbog njega, postao je prepreka, bio je odbačen dotle da je bio izveden pred sud i osuđen. Ipak, ostao je vjeran svome poslanju, nije se skrivao iza dvosmislenosti, nije bio u savezu s logikom političke i vjerske moći. Od svog života učinio je žrtvu ljubavi Ocu. Tako i mi kršćani: pozvani smo biti proroci i svjedoci Kraljevstva Božjega, u svim situacijama koje doživljavamo, na svim mjestima gdje živimo.

Braćo i sestre, iz ovoga grada Trsta, koji gleda na Europu, raskrižjem narodâ i kulturâ, pograničnim područjem, potičemo san o novoj civilizaciji utemeljenoj na miru i bratstvu; molim vas, neka nas ne sablažnjava Isus, nego, naprotiv, zgražajmo se zbog svih onih situacija u kojima se život nagrđuje, ranjava i ubija; nosimo proroštvo evanđelja u našem tijelu, svojim odlukama prije nego riječima. To je ona dosljednost između izborâ i riječi. I ovoj Crkvi u Trstu želim reći: naprijed! Samo naprijed! Nastavite prednjačiti u širenju evanđelja nade, osobito prema onima koji dolaze s balkanske rute i prema svima onima koje tijelom ili duhom treba ohrabriti i utješiti. Predano se zalažimo oko toga zajedno: da ponovno otkrivajući da nas Otac ljubi uzmognemo svi živjeti kao braća. Svi kao braća, s onim gostoljubivim osmjehom i mirom duše. Hvala!